

2018-01-17 10:46 CET

Ny rapport: Barns och ungas erfarenheter av våldsbejakande islamistisk extremism

Våld i barns och ungas vardag kan öka risken för att de involveras i våldsbejakande islamistisk extremism. Det visar en unik rapport från Barnombudsmannen som överlämnas till regeringen idag. Nu kräver Barnombudsmannen en samlad nationell handlingsplan mot våld mot barn.

Barnombudsmannen fick i oktober 2016 i uppdrag av regeringen att prata med barn som på olika sätt är berörda av problematiken med att personer reser till konfliktområden i terrorismsyfte. Syftet var att öka kunskapen om barns erfarenheter och att förebygga att barn far illa.

– Det finns få eller inga studier där barn själva berättar om sina erfarenheter av våldsbejakande islamistisk extremism. Den här rapporten är därför på många sätt unik, säger Anna Karin Hildingson Boqvist, vikarierande barnombudsman.

Bakgrunden till uppdraget är att ungefär 300 personer beräknas ha rest till våldsbejakande islamistiska grupperingar i Syrien och Irak. Flera har tagit med sina barn. De senaste åren har vi också kunnat följa berättelser om unga som själva har rest iväg. Många som rest återvänder till Sverige.

I den nya rapporten berättar barn och unga med olika erfarenhet vad de vet, tror och tänker om hur och vilka som involveras i våldsbejakande islamistisk extremism och varför detta sker. Barnombudsmannen har pratat med tre grupper: barn som själva har varit involverade i våldsbejakande islamistisk extremism, barn med närstående som är eller har varit involverade och barn som bor i ett område där personer har rekryterats.

– Rapporten visar att det inte finns en enskild förklaring till att barn och unga involveras i våldsbejakande islamistisk extremism, utan att det är en

komplex bild, säger Anna Karin Hildingson Boqvist.

Barnen beskriver en utsatthet som beror på våld, kriminalitet och svåra familjeförhållanden, men också utanförskap, rasism och uppgivenhet inför framtiden. Enligt barnen kan detta leda till ett sökande efter tillhörighet, vilket gör att barn kan lockas av våldsbejakande islamistiska grupperns propaganda med löften om gemenskap och ett bättre liv.

De områden som barnen i rapporten kommer ifrån har i slutändan visat sig sammanfalla med områden som av polisen klassas som "särskilt utsatta", där ett av kriterierna är religiös extremism. Andra kännetecken är en hög grad av kriminalitet och våld, vilket återkommer som en röd tråd i samtalen.

– Barnens berättelser visar att Sverige inte lever upp till barnkonventionen för de barn som berörs av våldsbejakande islamistisk extremism, inte minst rätten att skyddas från våld. Samtidigt visar forskning att barn som utsätts för eller bevittnar våld löper större risk att utsättas för eller utsätta andra för våld senare i livet, säger Anna Karin Hildingson Boqvist.

Barnombudsmannen anser att en avgörande del av arbetet med att förebygga att barn far illa genom att de involveras i våldsbejakande islamistisk extremism handlar om att ta barns våldsutsatthet på allvar.

– Staten måste hindra att fler unga radikaliserar och förebygga att de barn och unga som redan berörs far illa. Vi vill därför se en nationell handlingsplan för att stoppa våld mot barn. Nu behöver regeringen lyssna på barnens röster och agera, säger Anna Karin Hildingson Boqvist.

Barnombudsmannens förslag till regeringen:

- Anta en samlad nationell handlingsplan mot våld mot barn i enlighet med artikel 19 i barnkonventionen om statens skyldighet att skydda barnet från våld.
- Ge myndigheter i uppdrag att involvera barn och unga i arbetet mot våld
- Säkerställ att barn och unga som involverats i våldsbejakande islamistisk extremism görs delaktiga i planeringen och genomförandet av insatser och stöd från socialtjänsten samt att socialtjänsten har tillräcklig kunskap för att göra prövningar av barnets bästa i dessa situationer
- Oro för att barn och unga riskerar att involveras i våldsbejakande

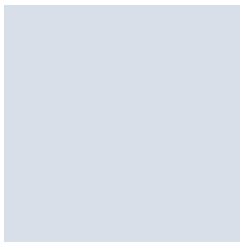
- islamistisk extremism ska alltid anmälas till socialnämnden
- Säkerställ stöd till föräldrar till barn och unga som riskerar att involveras i våldsbejakande islamistisk extremism samt till familjer där barnet har anslutit sig till våldsbejakande islamistiska miljöer
- Säkerställ att skolans arbete med det demokratiska uppdraget tillgodoser barnens behov av arenor för att prata om svåra frågor inklusive våldsbejakande islamistisk extremism.

Rapporten ”Barns och ungas erfarenheter av våldsbejakande islamistisk extremism” presenterades för regeringen på förmiddagen den 17 januari av Anna Karin Hildingson Boqvist, vikarierande barnombudsman. Rapporten publiceras i sin helhet på Barnombudsmannens hemsida senare samma dag.

Barnombudsmannen är en statlig myndighet med uppdrag att företräda barns och ungas rättigheter och intressen utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Barnombudsmannen bevakar hur barnkonventionen efterlevs i samhället och driver på genomförandet i kommuner, landsting/regioner och myndigheter. Vi ska uppmärksamma brister i tillämpningen av barnkonventionen och föreslå förändringar i lagar och förordningar.

Kontaktpersoner

Anna Engstrand

Presskontakt

Press- och opinionsansvarig

anna.engstrand@barnombudsmannen.se

08 692 29 60